ZARZĄDZENIE NR 246/2026

STAROSTY JAWORSKIEGO

z dnia 9 października 2026 r.

w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Starostwie Powiatowym w Jaworze

Na podstawie art. 34 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 1684 ze zm.) oraz art. 22b pkt 2 i art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 110 z późn. zm.), zarządzam co następuje:

§ 1. W celu zapewnienia ochrony małoletnich w związku z realizacją zadań publicznych przez Starostwo Powiatowe w Jaworze, wprowadza się do stosowania Standardy Ochrony Małoletnich w Starostwie Powiatowym w Jaworze, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Powiatu.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Starosta

Michał Bander

Załącznik do

Zarządzenia Nr 246/2026

Starosty Jaworskiego

z dnia 09 października 2026 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W STAROSTWIE POWIATOWYM W JAWORZE

Rozdział 1. Słownik pojęć

§ 1. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następujące definicje:

1) **małoletni, dziecko** – oznacza każdą osobę poniżej 18 roku życia, w stosunku do której Starostwo Powiatowe w Jaworze jest organizatorem działalności określonej w art. 22b pkt 2 ustawy;

2) **ustawa** – ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. dz. U. z 2026 r. poz. 110 z póź. zm.);

3) **personel, pracownicy** – osoby zatrudnione w Starostwie Powiatowym w Jaworze na podstawie umowy o pracę, wyboru, powołania, na umowę zlecenia lub o dzieło, a także na innej podstawie oraz wolontariusze, stażyści, praktykanci,

4) **pracodawca**, **zakład pracy, Urząd –** Starostwo Powiatowe w Jaworze;

5) **opiekun dziecka –** rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy;

6) **krzywdzenie dziecka, małoletniego** – każda forma naruszenia integralności psychofizycznej dziecka, w szczególności popełnienie przestępstwa na jego szkodę, stosowanie wobec niego przemocy domowej, zaniedbanie potrzeb dziecka, inna forma krzywdzenia niebędąca przestępstwem, taka jak dyskryminacja lub mobbing;

7) **dokument, Standardy** – niniejszy dokument wraz z załącznikami.

Rozdział 2. Stosowanie Standardów

§ 1. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi, określone przez Standardy, obowiązują wszystkich pracowników, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z małoletnimi znajdującymi się pod opieką pracowników Starostwa Powiatowego w Jaworze, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą Urzędu.

§ 2. Standardy odnoszą się do wszelkich działań podejmowanych przez Urząd w zakresie działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, resocjalizacyjnej, religijnej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich.

§ 3. Pracodawca dba, aby pracownicy Urzędu posiadali odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowili dla nich zagrożenia. Pracodawca zatrudniając lub wyznaczając pracownika do pracy z małoletnimi, przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem do wykonywania czynności

z małoletnimi, dokonuje weryfikacji jego niekaralności zgodnie z przepisami ustawy. Pracownik przedstawia pracodawcy dokumenty i oświadczenia zgodnie z przepisami ustawy.

§ 4. Weryfikacja niekaralności pracownika zatrudnionego do pracy z dziećmi ma miejsce jednokrotnie, tj. przed skierowaniem go do pracy z dziećmi i nie jest ponawiana, chyba że co innego wynika z przepisów prawa. Weryfikuje się także pracowników skierowanych do pracy z dziećmi po raz pierwszy od dnia wejścia w życie niniejszego dokumentu, nawet jak pozostają w stosunku pracy od dłuższego czasu.

§ 5. Pozostałych pracowników pracodawcy nie weryfikuje się pod kątem niekaralności za przestępstwa przeciwko dzieciom, chyba że dany pracownik zostanie wyznaczony po raz pierwszy do pracy z dziećmi.

§ 6. Kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu wskazują stanowiska, dla których wymagana jest weryfikacja niekaralności.

Rozdział 3.
Zasady relacji między pracownikami a małoletnimi

§ 1. Pracownicy w relacjach z małoletnimi kierują się ich dobrem i działają w ich najlepszym interesie, z poszanowaniem ich godności i potrzeb.

§ 2. Pracownicy traktują każdego małoletniego z szacunkiem i cierpliwością, rozumieją, że dzieci potrzebują czasu i uwagi, aby pojąć umiejętności konieczne do wykonywania pracy i czas potrzebny do opanowania nowych umiejętności może być różny dla każdego dziecka, dlatego w relacjach z małoletnimi stosują działania i komunikaty adekwatne do sytuacji oraz ich wieku, uwzględniając ich umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności.

§ 3. Pracownik wyznaczony do pracy z dziećmi jest zawsze obecny w czasie i miejscu ich pracy oraz sprawuje nad nimi bezpośredni nadzór.

§ 4. Pracownik dba o to, aby przebywając z małoletnimi znajdował się w zasięgu wzroku i słuchu innych osób. W przypadku konieczności pozostania z małoletnim sam na sam, pracownik informuje o tym fakcie innego pracownika Urzędu wraz ze wskazaniem miejsca, w którym będą się znajdować.

§ 5. Zabronione jest krzywdzenie małoletnich w jakiejkolwiek formie. Formy krzywdzenia oraz przykładowe zachowania czy symptomy uznawane za krzywdzenie małoletnich zawiera załącznik nr 1 do Standardów.

§ 6. Dozwolone jest użycie krzyku wobec dziecka, gdy wymaga tego sytuacja związana z ostrzeżeniem dziecka przed niebezpieczeństwem.

§ 7. Pracownikowi nie wolno stosować wobec małoletnich mobbingu i dyskryminacji w żadnej formie.

§ 8. Pracownik powinien wysłuchać zdania małoletnich w sprawach ich dotyczących i uwzględnić je w miarę możliwości organizacyjnych pracodawcy.

§ 9. Małoletni ma prawo do poszanowania prywatności.

§ 10. Pracownik nie może ujawniać informacji dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych. Informacje te obejmują wizerunek małoletniego, a także informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, opiekuńczej, medycznej i prawnej.

§ 11. Pracownik nie może utrwalać wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) dla potrzeb prywatnych ani umożliwiać to osobom trzecim. Utrwalenie wizerunku dziecka jest możliwe wyłącznie na potrzeby Urzędu za zgodą dziecka oraz za zgodą opiekuna dziecka, która jest udzielana w formie pisemnej.

§ 12. Pracownikowi nie wolno częstować dzieci używkami (alkohol, wyroby tytoniowe, dopalacze, narkotyki, inne nielegalne substancje), także poza zakładem pracy, jak również używać ich w obecności małoletnich.

§ 13. W obecności małoletnich zabronione są jakiekolwiek niestosowne zachowania, w szczególności używanie wulgarnych słów, gestów lub żartów, obraźliwe uwagi pod adresem małoletnich lub innych osób.

§ 14. Każdy pracownik powinien zwracać uwagę, czy dzieci pracują zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i natychmiast reagować w przypadku wystąpienia nieprawidłowości.

§ 15. Pracownikowi, zarówno w pracy, jak i poza nią, nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze.

§ 16. Kontakt pracowników z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie ich obowiązków.

Rozdział 4.
Zasady relacji między rówieśnikami małoletnimi

§ 1. Małoletni zwracają się do rówieśników z życzliwością.

§ 2. Wszelkie formy prześladowania rówieśników, w tym obmawianie, ośmieszanie, obrażanie, także za pomocą aktywności w sieci Internetowej, są niedozwolone.

§ 3. Małoletni realizujący w Urzędzie praktyki zawodowe lub staż uczniowski znają i stosują zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi.

Rozdział 5.
Procedury interwencji

§ 1. Pracownik w przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, ma obowiązek poinformować Koordynatora standardów o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego. Koordynatora standardów oddzielnym zarządzeniem wyznacza Starosta Jaworski.

§ 2. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu bezpieczeństwa.

§ 3. Koordynator standardów jest osobą odpowiedzialną w Urzędzie za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim, uruchomienie procedury interwencji i prowadzenie i przechowywanie dokumentacji w tym zakresie. Przyjęcie zgłoszenia następuje poprzez wypełnienie Karty interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 2 do Standardów.

§ 4. Koordynator standardów niezwłocznie powiadamia Starostę Jaworskiego o przyjęciu zgłoszenia i rozpoczęciu adekwatnej do zgłoszenia interwencji.

§ 5. Koordynator standardów po przyjęciu zgłoszenia przeprowadza rozmowy z małoletnim, innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w tym z jego opiekunami prawnymi. Stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane w Karcie interwencji.

§ 6. Do czasu wyjaśnienia sprawy, pracownik podejrzewany o krzywdzenie małoletniego, będące czynem zabronionym w rozumieniu prawa polskiego, zostaje odsunięty od wszelkich form kontaktu nie tylko z pokrzywdzonym, ale także pozostałymi małoletnimi.

§ 7. W przypadku podejrzenia przestępstwa, Koordynator standardów dokonuje zgłoszenia na Policję lub prokuraturę, czy też sądu rodzinnego oraz przekazuje im kopię Karty interwencyjnej. W pozostałych sytuacjach pracodawca podejmuje działania dyscyplinarne zgodnie z przepisami prawa i zasadami obowiązującymi u pracodawcy.

§ 8. Małoletniemu należy zapewnić wsparcie psychologiczne i medyczne, jeżeli stan dziecka tego wymaga oraz zapewnić mu bezpieczną opiekę do czasu przyjazdu służb.

§ 9. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe, ośrodek pomocy społecznej), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie sporządza Kartę interwencji i przekazuje ją Koordynatorowi standardów, który odpowiada za dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w Standardach.

§ 10. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 11. Po ujawnieniu krzywdzenia dziecka Koordynator standardów odpowiada za opracowanie planu wsparcia małoletniego. Plan powinien być opracowany z opiekunami prawnymi małoletniego i omówiony z małoletnim. W przypadku, gdy opiekun prawny jest osobą krzywdzącą, wówczas plan należy opracować w porozumieniu z niekrzywdzącym opiekunem prawnym małoletniego. Dziecku i jego niekrzywdzącemu opiekunowi przekazuje się listę lokalnych organizacji i instytucji, do których można się zgłosić o pomoc, wraz z danymi teleadresowymi (np. lokalne organizacje pozarządowe, lokalne ośrodki pomocy społecznej).

Rozdział 6.
Monitoring Standardów

§ 1. Koordynator standardów jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Standarów, za reagowanie na sygnały jej naruszenia oraz za proponowanie zmian w Standardach.

§ 2. Koordynator standardów, co najmniej raz na dwa lata, dokonuje oceny Standardów w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb, zgodności z przepisami prawa oraz proponuje konieczne zmiany. Przegląd Standardów może być poprzedzony rozmowami z pracownikami lub przeprowadzeniem ankiety wśród pracowników, co do znajomości Standardów i oceny ich funkcjonowania. Bierze pod uwagę również ewentualne zgłoszenia dokonane przez pracowników, a także rejestr interwencji przeprowadzonych do dnia przeglądu. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Staroście Jaworskiemu.

Rozdział 7.
Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

§ 1. W Starostwie nie udostępnia się małoletnim Internetu, zarówno w formie sieci bezprzewodowej, jak też urządzeń z wolnym dostępem do Internetu, będących własnością pracodawcy z zastrzeżeniem § 2. Pracodawca nie kontroluje tego, w jaki sposób małoletni korzystają z Internetu z własnych urządzeń,

np. telefonów komórkowych. Korzystanie z urządzeń przez małoletnich musi być zgodne z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 2. Wykonywania przez małoletniego zadań z wykorzystaniem urządzeń elektronicznych Urzędu z dostępem do Internetu trakcie praktyki zawodowej, stażu w Urzędzie odbywa się przez małoletniego pod nadzorem opiekuna praktyki lub stażu zachowując wytyczne zawarte w § 4.

§ 3. Pracodawca zapewniając małoletnim praktykantom, stażystom dostęp do Internetu, zobowiązany jest podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

§ 4. Udostępniony małoletniemu sprzęt informatyczny jak komputer, laptop, tablet z dostępem do sieci Internet powinien być zabezpieczony programami uniemożliwiającymi małoletniemu dostęp do szkodliwych treści i innych zagrożeń w sieci.

§ 5. Za zagrożenia związane z użytkowaniem przez małoletnich Internetu i mediów elektronicznych uznaje się:

a) dostęp do treści nielegalnych,

b) dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich, do których zaliczane są m.in. :

- treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne,

- treści prezentujące drastyczne sceny, śmierć, okrucieństwo wobec zwierząt,

- treści nawołujące do podejmowania działań autodestrukcyjnych (samookaleczeń, głodzenia się, samobójstw, zażywania szkodliwych substancji, w tym środków psychoaktywnych niezidentyfikowanych jednoznacznie jako narkotyki itp.),

- treści nawołujące do przemocy, przestępczości, radykalizacji (również sekty) i ekstremizmu,

- patostreamy,

- treści dyskryminacyjne,

- treści pornograficzne, itd.,

c) dostęp do szkodliwych i nieodpowiednich kontaktów online oraz usług online, skutkujących m.in. presją rówieśniczą, cyberprzemocą, groomingiem, szantażem na tle seksualnym, aktywnością seksualną jako źródłem dochodu osób nieletnich, hazardem online, dostępem do reklamy niedostosowanej do wieku, dostępem do mediów społecznościowych niedostosowanych do wieku,

d) dostęp do szkodliwych i ryzykownych zachowań skutkujących m.in. podejmowaniem wyzwań online, sekstingiem, wywieraniem presji, stosowaniem przemocy z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Rozdział 8.
Zapisy końcowe

§ 1. Standardy w wersji skróconej dla małoletniego stanowią załącznik nr 3 do Standardów.

§ 2. Standardy oraz załączniki udostępnia się na stronie internetowej Powiatu Jaworskiego, w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Jaworskiego oraz na elektronicznej tablicy ogłoszeń Starostwa.

§ 3. Standardy w wersji pełnej udostępnia się rodzicowi, opiekunowi małoletniego lub samemu małoletniemu na wniosek złożony w formie pisemnej.

Załącznik nr 1

do Standardów Ochrony Małoletnich

w Starostwie Powiatowym w Jaworze

KARTA INTERWENCJI NR …./ROK
podejrzenia lub stosowania przemocy wobec małoletniego

1. Imię i nazwisko dziecka

……
……

2. Forma przemocy (fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna, zaniedbanie)

……
……
……
……..

3. Opis zdarzenia, data, osoby uczestniczące w zdarzeniu

……
……
……
……
……
……
…….

4. Forma podjętej interwencji, opis działań

……
……
……
……
……
……
…….

5. Wyniki interwencji

……
……
……
……

……..... .....

data i podpis osoby zgłaszającej data i podpis Koordynatora standardów

Załącznik nr 2

do Standardów Ochrony Małoletnich

w Starostwie Powiatowym w Jaworze

Przykładowe formy krzywdzenia małoletnich oraz symptomy pozwalające na jego rozpoznanie

1. **Krzywdzenie małoletniego** to każde zachowanie względem małoletniego, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych małoletniego i zakłóceniem jego rozwoju.

2. Sprawcami krzywdzenia dziecka mogą być zarówno osoby dorosłe będące członkami personelu pracodawcy, członkowie rodziny dziecka, jak i osoby trzecie. Sprawcami krzywdzenia dziecka mogą być także inne dzieci, np. odbywające praktyki, jak też dzieci, z którymi małoletni ma kontakt poza Urzędem.

3. Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

1) **przemoc fizyczna wobec małoletniego -** to działanie bądź zaniechanie, wskutek którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za małoletniego, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. Występuje zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się; to np. bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji;

2) **przemoc psychiczna wobec małoletniego -** to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a osobą za niego odpowiedzialną lub osobą, której małoletni ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej, obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego, niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między małoletnim a osobą odpowiedzialną, nieodpowiednią socjalizację, demoralizację, sytuacje, w których małoletni jest świadkiem przemocy;

3) **przemoc seksualna wobec małoletniego (wykorzystywanie seksualne małoletniego)** to angażowanie małoletniego przez osobę dorosłą lub innego małoletniego w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji, gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku małoletniego, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania małoletniego, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, *grooming* - strategie nieseksualnego uwodzenia małoletniego z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie małoletniego, zmuszanie małoletniego do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z małoletnim przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku małoletnich mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inny małoletni) a wykorzystywanym (małoletnim) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego małoletnich zalicza się wyzyskiwanie seksualne. Jest to jakiekolwiek faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności małoletniego na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (chociaż nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem

seksualnym dotyczy zarówno samych małoletnich, jak i opiekunów prawnych tych małoletnich mogących paść ofiarą wyzysku;

4) **zaniedbywanie małoletniego -** to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb małoletniego. Może przyjmować formę nierespektowania praw małoletniego, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania małoletniego dochodzi w relacjach małoletniego z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony;

5) **przemoc rówieśnicza** (nękanie rówieśnicze, *bullying*) - ma miejsce, gdy małoletni doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje:

a) przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie),

b) przemoc relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),

c) przemoc fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),

d) przemoc materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów),

e) cyberprzemoc/przemoc elektroniczną (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę),

f) wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,

g) przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami), pochodzeniem, narodowością, orientacją seksualną, wyznawaną religią czy innymi cechami.

4. Najczęściej obserwowane symptomy krzywdzenia dziecka:

·widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno wyjaśnić i/lub które występują w miejscach przykrytych ubraniem i/lub u dziecka które nie porusza się samodzielnie,
·rany, otarcia, blizny, sińce, stłuczenia w miejscach nietypowych dla urazów: plecy, pośladki, ramiona, uda, brzuch, krocze i stopy, okolice oczodołów, policzki, usta, skroń, szyja, uszy,
·odmrożenia, hipotermia,
·boi się opiekuna, wychowawcy lub rówieśnika,
·brak posiłków, wykazuje zaburzenia odżywiania (nie dojada, nadmiernie się objada, wymiotuje) ,
·zaniedbania higieniczne, niewłaściwe ubranie do sytuacji i warunków pogodowych,
·odmowa przyjęcia pomocy, lęk przed informowaniem rodzica/opiekuna o nagłych zdarzeniach,
·częste przyjmowanie leków bez zlecenia lekarskiego np. przeciwbólowych,
·moczy się,
·ma niewłaściwe relacje z rówieśnikami (agresja, lęki, unikanie kontaktów),
·jest w ciąży lub ma rozpoznaną chorobę weneryczną,
·ma trudności z chodzeniem lub siadaniem, doświadcza bólu intymnych części ciała.

Załącznik nr 3

do Standardów Ochrony Małoletnich

w Starostwie Powiatowym w Jaworze

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
w Starostwie Powiatowym w Jaworze

- wersja skrócona

1. Standardy Ochrony Małoletnich to dokument stworzony do ochrony osób, które nie ukończyły 18 roku życia. Zawiera on procedury i zasady, dzięki którym możesz czuć się bezpiecznie oraz wskazuje jak reagować, gdy jesteś świadkiem lub ofiarą przemocy ze strony rówieśników i osób dorosłych.

2. Twoje dobro i bezpieczeństwo, jako małoletniego, są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników Starostwa Powiatowego w Jaworze.

3. Pamiętaj:
1) nikt nie może Cię obrażać, poniżać, zastraszać, wyzywać, upokarzać, zawstydzać lub Ci grozić,
2) nikt nie powinien krzyczeć na Ciebie, chyba że jest to podyktowane dobrem Twoim lub innych małoletnich,
3) nikt nie może Cię dotykać, przytulać, głaskać bez Twojej zgody,
4) nikt nie może cię bić, szarpać, kopać, popychać,
5) nikomu nie wolno rozpowszechniać Twojego wizerunku bez zgody Twojej i Twojego opiekuna,
6) nikomu nie wolno proponować Ci lub spożywać w Twojej obecności alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych.

4. Pracownicy, którzy mają bezpośredni kontakt z małoletnimi, powinni:
1) okazywać szacunek, empatię, wsparcie oraz motywować do działania i rozwoju,
2) być przyjaźni, cierpliwi, pomocni i dbający o bezpieczeństwo we wszystkich sytuacjach,
3) szanować każde dziecko, niezależnie od kultury, religii, pochodzenia, itp.,
4) unikać zachowań, które mogą przeszkadzać dziecku, przekraczać jego granice, sprawiać, że czuje się źle lub niekomfortowo.

5. W trosce o bezpieczeństwo Twoje i innych małoletnich pamiętaj aby:
1) przestrzegać zasad dotyczących bezpiecznego zachowania,
2) słuchać i reagować na polecania pracowników Starostwa,
3) szanować mienie, zachować porządek i czystość,
4) szanować prawa innych,
5) przestrzegać zakazu opuszczania budynku bez zgody opiekuna praktyki,
6) informować o swoich potrzebach, problemach i niebezpieczeństwach.

6. Jeżeli dziecko czuje się źle traktowane, powinno od razu powiadomić o tym rodziców, opiekunów prawnych, nauczyciela lub pracownika Starostwa.

7. **Dziecko może uzyskać pomoc dzwoniąc:**

·**Policja – 997,**

·**telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka – 800 12 12 12,**

·**w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia pod numer alarmowy - 112**

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Zarządzenie
Numer dokumentu	246/2026
Data dokumentu	2026-10-09
Organ wydający	Starosta Jaworski
Przedmiot regulacji	w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Starostwie Powiatowym w Jaworze
Identyfikator dokumentu	4A816AFC-36E9-4165-847C-E114F2D0056D

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-269595197
Numer seryjny	37996AABF25E3AECD0A124FF75155447607D
Osoba podpisująca	Michał Bander
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	09.10.2026 13:11:31
Zakres podpisu	Podpis całego dokumentu
Wystawca certyfikatu	Centrum Kwalifikowane EuroCert EuroCert Sp. z o.o. PL VATPL-9512352379